

GEKON s.r.o.

zapsaný u Krajského soudu v Plzni, odd. C, vl.13663

Politických vězňů 36, 301 00 Plzeň

tel : 377423722, 377421556, fax: 377429847

e-mail: gekon@gekon-plzen.cz, fajfr@gekon-plzen.cz

Výtisk č. **1**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA
Inženýrsko-geologického průzkumu

PLZEŇ - GYMNAZIUM L.PIKA
PŘÍSTAVBA

(16/566)

Zpracoval:

RNDr. Milan Fajfr

Za společnost:

RNDr. Josef Krupař
jednatel společnosti

Datum vyhotovení : **listopad 2016**

GEKON
spol. s r. o.

Politických vězňů 36, 301 00 Plzeň

DIČ: 138-43870741 ③

tel.: 377423722, 377421556, fax: 377429847

Obsah textové části

	str.
1. Úvod	3
2. Všeobecná charakteristika zájmového území	3
3. Dosavadní prozkoumanost	4
4. Metodika a rozsah průzkumných prací	6
5. Výsledky průzkumných prací	6
5.1 Výsledky průzkumné sondáže	6
5.2 Výsledky polních zkoušek a měření	8
6. Technické závěry	9
7. Seznam citované literatury	11

Seznam příloh

1. Situace zájmového území	1 : 25 000
2. Situace průzkumných sond	1 : 250
3. Schematický geologický řez	1 : 100/100
4. Dokumentace průzkumných vrtů	1 : 50
5. Zpráva radonového průzkumu	

Rozdělovník

- Výtisk 1 – 3: Gymnázium Luďka Pika, Opavská 21, Plzeň 312 00
4: GEKON spol. s r.o., Politických vězňů 36, 301 00 Plzeň

1. Úvod

Na základě objednávky Gymnázia L.Pika v Plzni byly provedeny geologicko-průzkumné práce v místě uvažované přístavy objektu školy.

Požadavky na rozsah prací, umístění a hloubku sond upřesnil zástupce projekční firmy HBH atelier s.r.o. Ing. Hlinka, který pro řešení předal následující podklady:

- situaci stavby s návrhem umístění průzkumných sond
- výškopis a polohopis zájmového území
- vyjádření o průběhu podzemních sítí zájmovým prostorem

Dle informací projektanta se v zájmovém území uvažuje s 5-ti podlažní přístavbou s umístěním výtahu rozměrů cca 8,3 x 12,1 m, částečně zasahující do současné přízemní přístavby hlavní budovy s kotelnou. Předpokládá se hlubinné založení na vrtaných pilotách.

Účelem provedených prací je posouzení geologických, hydrogeologických a geotechnických poměrů v prostoru navržené přístavby, které bude sloužit jako podklad pro návrh jejího založení. Součástí prací je i radonový průzkum.

2. Všeobecná charakteristika zájmového území

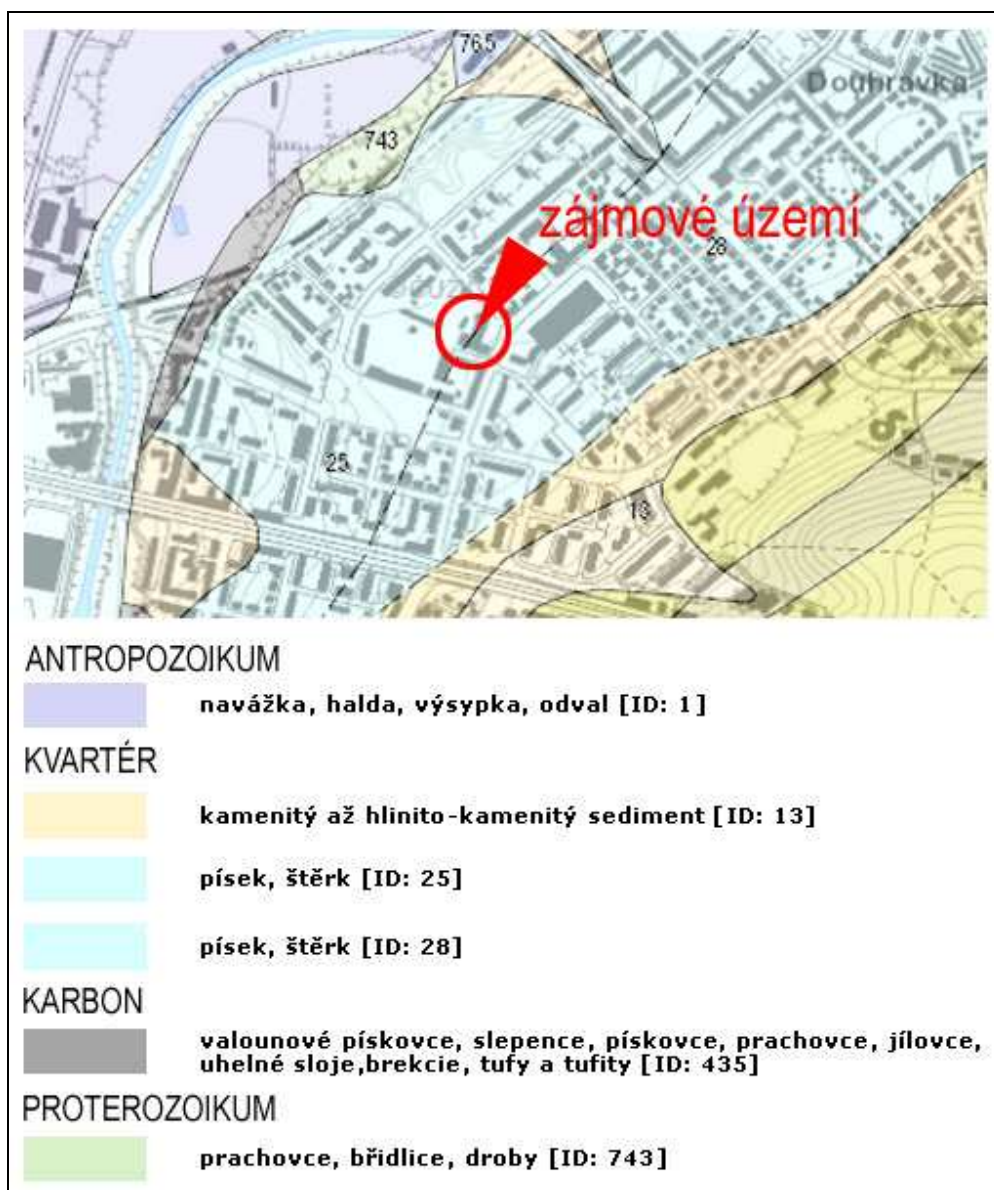
Zájmové území se nachází v Plzni-4 Doubravce. Jedná se o zpevněnou plochu (dvůr) za objektem budovy gymnázia L.Pika (součást parcely 1304/1). Území je rovinné, svrchu zpevněné asfaltem. Jeho poloha je vyznačena v příloze č.1 (výřez mapy ČR měřítko 1: 25 000, list 12-333 Plzeň).

Z geomorfologického hlediska (členění ČR) patří zájmové území k Plzeňské pahorkatině, blíže pak pahorkatině Klabavské (VB-3E-a) při hranici s Plzeňskou kotlinou. Jedná se o rozsáhlou terasovou plošinu o nadmořské výšce cca 326-328 m n.m. Hydrogeologicky náleží zájmové území do povodí řeky Úslavy od soutoku s Božkovským potokem po soutok se Mží (č.p. 01-10,05-063). Řeka Úslava protéká cca 500 m sz. a vytváří zde místní erozivní bázi s úrovní kolem 297 m n.m. Ta ovlivňuje zaklesnutí podzemní vody do značné hloubky.

Z regionálně geologického hlediska náleží zájmové území a jeho širší okolí k rozsáhlé pleistocénní terase v nadloží hornin středočeské oblasti (tzv. bohemika) při jeho kontaktu s horninami plzeňské karbonské pánve.

Kvartérní terasové sedimenty jsou pleistocénního stáří, jedná se většinou o slabě zahliněné písky a šterky odpovídající stupni zalednění mindel [ID: 25, 28]. Mocnost terasových sedimentů lze dle prozkoumanosti očekávat mezi 5-10 m. V podloží (v místě stavby) se uvažuje s výstupem hornin proterozoika tzv. středočeské oblasti (bohemika), reprezentovaného především jílovými a prachovými břidlicemi s vložkami drob či výlevy paleobazaltů.

Geologická pozice lokality je patrná z přiloženého výřezu geologické mapy (obr.1).

Obr.1: Geologická mapa lokality a okolí (zpracováno dle podkladů ČGS)

3. Dosavadní prozkoumanost

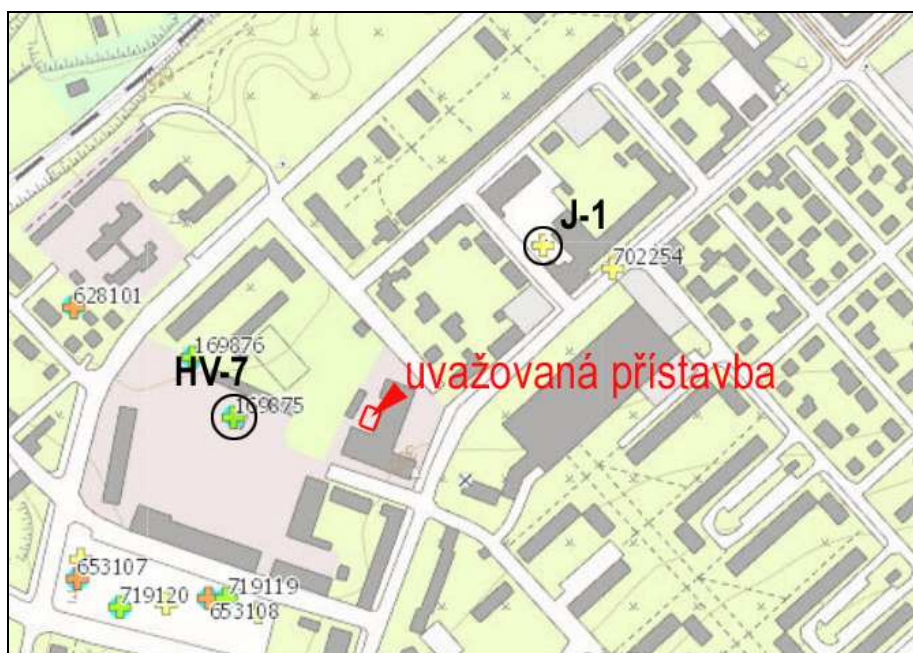
Před realizací sondáže byla provedena rešerše archivních podkladů ze zájmového území. Jednalo se především o vrtnou prozkoumanost z archivu Geofondu Praha a vlastního archivu zhotovitele. Dále byly užity údaje z mapových podkladů ČGS - map rizikových faktorů, které by mohly ohrozit zamýšlenou výstavbu a to:

- mapy vlivů důlní činnosti, mapy sesuvných území a radonového rizika
- mapa seismických oblastí z ČSN EN 1998-1.

Na základě provedené rešerše lze konstatovat, že vrtná prozkoumanost v okolí zájmového území je velmi malá. V Geofondu Praha jsou evidovány pouze průzkumné hydrovrty situované při východním okraji sousedního prostoru - bývalého areálu ČSAD Plzeň (Vávra, M.- 1987). Nejblíže byl situován vrt HV-7 (viz obr.2). Severozápadně byly provedeny průzkumné práce pro rekonstrukci kina Lucerna (Fajfr, M.- 1992). Další sondáž je situována již ve větší vzdálenosti či spadá do odlišné geologické stavby a zde ji již neuvažujeme.

Průzkumným vrtem HV-7 (Vávra, M.- 1987) byly pod 1,3 m mocnou navážkou zastiženy kvartérní písčité šterky s bází kolem 10,3 m pod povrchem. V jejich podloží byly dokumentovány proterozoické horniny – břidlice, v mocnosti 1,3 m silně zvětralé, šterkovitě rozpadavé, hlouběji pak značně rozpukané, pevné. Podzemní voda byla zastižena v hloubce 5,5 m pod povrchem (322,3 m n.m.).

Sondáž pro rekonstrukci kina Lucerna (Fajfr, M.- 1992) ověřila obdobné poměry, tj. výskyt kvartérní šterkové terasy pod málo mocnou navážkou. Sondáží však byly ověřeny pouze svrchní zemní polohy do hloubky 3 m. Podzemní voda do této hloubky nebyla zastižena.

Obr.2: Vrtná prozkoumanost v okolí

Mimo vrtné prozkoumanosti a základních údajů o geologické stavbě byla hodnocena i rizika plynoucí pro budoucí výstavbu z geologické stavby či antropogenní činnosti. Území lze hodnotit jako stabilní, bez výskytu výrazných geodynamických projevů (sesuvů, výrazné eroze ap.) a není poddolované

Zájmový prostor nespadá do oblasti se zvýšenou seismicitou, dle ČSN 73 0036 jej lze řadit k oblasti s hodnotou seismických účinků nižší než limitních 6°M.C.S. stupnice, kdy není třeba stavby proti seism. účinkům zabezpečovat. Dle ČSN EN 1998-1 lze v území uvažovat s hodnotou zrychlení seism.vln $a_{gr} < 0,04$ g a podloží řadit do typu základové půda A.

4. Metodika a rozsah průzkumných prací

Návrh průzkumných prací vyplynul z požadavků projektanta úkolu. Ten požadoval realizaci 2 průzkumných sond hloubky cca 6 m v místě projektované přístavby a jejich polohu specifikoval při zadání úkolu. Dále bylo požadováno vyšetření radonového indexu zájmového prostoru.

Vzhledem k předpokládané geologické stavbě byla navržena vrtaná sondáž (jádrové rotační vrtání průměrem do 156 mm). Mimo vrtné sondáže byl navržen geologický sled prací s dokumentací geologického profilu vč. zařazení zastižených zemin do tříd dle ČSN EN ISO 14688-2 a ČSN 73 6133 a vyhodnocení prací formou závěrečné zprávy dle Vyhlášky č.369/2004 Sb.

Navržený rozsah prací byl dodržen. Sondážní práce byly provedeny dne 26.10. tr. Realizovány byly 2 vrty do hloubky 7,5 m, k sondáži užito vrtné soupravy Wirth B-0, vrtmistrem byl p.Prokeš. Sled prací a dokumentace geol. profilu byla zajištěna geologem s odb. způsobilostí dle Vyhlášky č.206/2001 Sb., který provedl i vyhodnocení prací.

Radonový průzkum byl proveden jako subdodávka sdružením Nuklid Plzeň.

5. Výsledky průzkumných prací

5.1 Výsledky průzkumné sondáže

Provedenou sondáží byly ověřeny jednoduché geologické poměry. Oba vrty vykazují téměř shodnou geologickou stavbu, jednotlivé dokumentované vrstvy mají horizontální uložení a vcelku stálou mocnost.

V nejsvrchnější poloze (do 0,7-1,0 m) byly zastiženy navážky. Jedná se o zpevnění povrchu hrubým, zahliněným ostrohranným štěrkem frakce 32/120, při bázi s kameny velikosti až 20 cm. Nejsvrchnější vrstvu tvoří asfalt v celkové tloušťce 11-12 cm, ve složení 4 cm (obrusná vrstva) a 7-8 cm (podkladní vrstva).

Pod navážkou byla zastižena tenká poloha jemnozrnných zemin. Její mocnost je 0,2-0,4 m. Zeminy této polohy byly hodnoceny jako písčité jíly tuhé až měkké konzistence a řazeny do třídy F4 (siCl). Hluběji přibývá písčité frakce v zemině a zeminy (od hloubky 1,1-1,2 m) byly již hodnoceny jako silně hlinité, celkově plastické písky s tuhou konzistencí jemné frakce. Tyto zeminy byly řazeny do třídy S4 (siSa). Báze hlinitých až hlinito-písčitých zemin byla zastižena v hloubce 2,3-2,4 m pod povrchem.

Od uvedené hloubky byly zastiženy hrubozrnné zeminy – slabě zahliněné štěrky, které s hloubkou přechází do hlinitých štěrkopísků. Štěrkovité zeminy byly hodnoceny jako hrubě zrnité, ulehlé, se zaoblenými zrny (valouny) o cm až dm velikosti (ojediněle i přes 12 cm) a řazeny byly do třídy G3-4 dle ČSN 73 6133 a třídy sisaGr (ČSN EN ISO 14688-2). Hlubší polohy pak byly hodnoceny jako písčité, slabě zahliněné, ulehlé zeminy s obsahem štěrkové frakce kolem 20 % třídy S4-3 či grsiSa. Tyto zeminy byly dokumentovány do konečné hloubky sondáže 7,5 m.

Podzemní voda nebyla sondáží zastižena.

DOKUMENTACE VRTŮ

<u>J-1</u>	Y: 819.773,76 X: 1.069.620,90 Z: 328,66	(1)	klasifikace dle			(4)
			(2)	(3)		
0,0 – 0,1	<u>asfalt</u>	---	---	I-II	4-5	
0,1 – 0,7	<u>navázka</u> , štěrk 32/120,zahliněný na bázi kameny až 22 cm	siGr	G4 Y	I	3	
0,7 – 1,1	<u>jíl písčité</u> , světlý, hnědošedý, tuhý až měkký	siCl	F4	I	3	
1,1 – 2,4	<u>písek hlinitý</u> , rezavý, plastický, jemná frakce tuhé konzistence	siSa	S4	I	3	
2,4 – 4,9	<u>štěrk slabě zahliněný</u> , hrubě zrnitý, hnědý, valouny i přes 12 cm, ulehlý	sisGr	G4-3	I	3	
4,9 – 7,5	<u>písek slabě zahliněný</u> (až s příměsí jemnozrnné zeminy), rezavě hnědý, ulehlý se štěrkem (zrna do 3 cm, množství kolem 20%)	grsiSa	S4-3+G	I	3	
<u>J-2</u>						
	Y: 819.775,26 X: 1.069.613,62 Z: 328,61					
0,0 – 0,15	<u>asfalt</u>	---	---	I-II	4-5	
0,15 – 1,0	<u>navázka</u> , štěrk 32/120, zahliněný na bázi kameny až 22 cm	siGr	G4 Y	I	3	
1,0 – 1,2	<u>jíl písčité</u> , světlý, hnědošedý, tuhý až měkký	siCl	F4	I	3	
1,2 – 2,3	<u>písek hlinitý</u> , rezavý, plastický, jemná frakce tuhé konzistence	siSa	S4	I	3	
2,3 – 2,9	<u>písek hlinitý</u> se štěrkem (zahliněný štěrkopísek), hnědý, štěrková zrna 4-5 cm, obsah kolem 20%)	grsiSa	S4+G	I	3	
2,9 – 5,0	<u>štěrk slabě zahliněný</u> , hrubě zrnitý, hnědý, valouny i přes 12 cm, ulehlý	sisGr	G4-3	I	3	
4,9 – 7,5	<u>písek slabě zahliněný</u> (až s příměsí jemnozrnné zeminy), rezavě hnědý, ulehlý se štěrkem (zrna do 3 cm, množství kolem 20%)	grsiSa	S4-3+G	I	3	

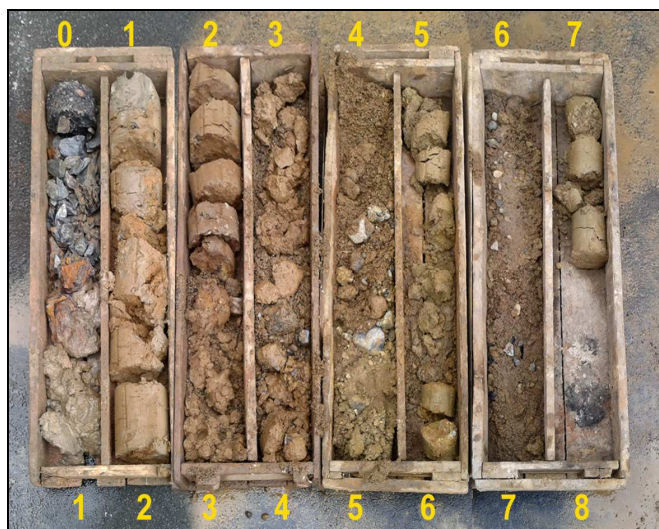
(1) třída zeminy dle ČSN EN ISO 14688-2

(2) třída zeminy dle ČSN 73 6133

(3) třída těžitelnosti zeminy dle ČSN 73 6133

(4) třída těžitelnosti zeminy dle ČSN 73 3050 (zrušená k r. 2010)

Dokumentace průzkumných vrtů je přiložena za textem zprávy jako příloha č.4. Charakteristický geologický profil lokality je patrný z přiložené fotografie na obr.3. Dle sondáže byl skreslen schematický geologický řez prostorem projektované přístavby (příloha č.3).

Obr.3: Geologický profil lokality (fotodokumentace vrtného jádra vrt J-1)

5.2 Výsledky polních zkoušek a měření

Součástí průzkumných prací bylo proměření zájmového území na obsah ^{222}Rn v půdním vzduchu a tedy posouzení radonového indexu lokality. Ten se stanovuje z hodnoty objemové aktivity radonu v půdním vzduchu (zpravidla dle hodnoty třetího kvartilu naměřených hodnot c_{A75}) a zjištěné plynopropustnosti zemin dle níže uvedené tabulky:

Tab.1: Stanovení radonového indexu lokality

Radonový index pozemku	Objemová aktivita ^{222}Rn v půdním vzduchu c_A [kBq/m ³]		
nizký	$c_A < 30$	$c_A < 20$	$c_A < 10$
střední	$30 \leq c_A < 100$	$20 \leq c_A < 70$	$10 \leq c_A < 30$
vysoký	$c_A \geq 100$	$c_A \geq 70$	$c_A \geq 30$
	nízká plynopropustnost	střední plynopropustnost	vysoká plynopropustnost

Sondáž (resp.odběry vzorků půdního vzduchu) - vzhledem ke zpevnění dvoru asfaltem - bylo nutné provést po vnějším obvodu zpevněné plochy, uvnitř se povedlo odebrat pouze 3 vzorky. Odběr půd. vzduchu byl proveden z hloubky 0,8 m. Celkem bylo odebráno a analyzováno 15 vzorků půdního vzduchu.

Získány byly následující výsledky:

- minimální hodnota objemové aktivity radonu ..... 26 kBq/m³
- maximální hodnota objemové aktivity radonu ..... 56 kBq/m³
- aritmetický průměr naměřených hodnot ..... 38,9 kBq/m³
- třetí kvartil naměřených hodnot c_{A75} ..... 42 kBq.m⁻³

Na základě převažujícího odporu sání byl pozemek zhotovitelem průzkumu řazen do kategorie střední plynopropustnosti a vzhledem ke zjištěné hodnotě třetího kvartilu naměřených hodnot ($c_{A75} = 65 \text{ kBq.m}^{-3}$) byl radonový index lokality hodnocen jako střední.

Výsledky měření a zpráva o provedení měření jsou přiloženy za textem zprávy jako příloha č.5.

6. Technické závěry

Dle provedených sondážních prací lze konstatovat, že geologická stavba v místě projektované přístavby k budově gymnázia L.Pika v Plzni (dvorní trakt – parcela č. 1304/1) přísluší ke kvartérní (pleistocénní) šterkové až šterkovito-písčité terase. Geologické poměry zde byly hodnoceny jako jednoduché.

Nejsvrchnější polohy pod asfaltovým krytem a navážkou (dosahující do hloubky cca 1,1-1,2 m) jsou tvořeny hlinitými zeminami (F4) až silně zahliněnými písčitými zeminami (S4) v mocnosti 2,3-2,4 m, tedy s bází dosahující hloubky kolem 1,7-1,9 m. Konzistence jílových zemin byla hodnocena jako tuhá-měkká ($I_c \approx 0,5$), u hlinito-písčitých zemin lze uvažovat s konzistencí tuhou ($I_c \approx 0,7$)

Hlouběji byly zastiženy terasové uhlé šterky (G4-3) v mocnosti kolem 2,1-2,4 m. Od 4,9-5,0 m terasové sedimenty částečně zjemňují, zeminy obsahovaly menší podíl šterkové frakce ($\approx 20\%$) a zeminy byly hodnoceny jako velmi slabě zahliněné, uhlé „šterkopísky“ třídy S4-3(+G). V této poloze, v hloubce 7,5 m pod povrchem, byly vrty ukončeny. U těchto zemin lze uvažovat s hodnotou relativní hutnosti $I_D > 0,8$.

Pro zastižené zeminy sondáží byly odborným odhadem stanoveny hodnoty mechanických vlastností uvedené v následující tabulce.

Tab.2: Mechanické vlastnosti zastižených zemin doporučené do geotechnických výpočtů

typ zeminy	třída zeminy ČSN EN ISO 14688-2 ČSN 73 6133	Hodnoty mechanických vlastností					
		γ_n (kN.m ⁻³)	ν (1)	β (1)	E_{def} (MPa)	ϕ_{ef} (°)	c_{ef} (kPa)
navážka	Y / ---	nevhodné zeminy pro přímé zakládání					
jíl písčitý	siCl /F4	18,5	0,35	0,62	4	22	12
písek hlinitý	siSa/S4/	18,5	0,30	0,74	8	28	4
šterk sl.hlinitý	sisGr /G4-3	19,0	0,28	0,78	90	34	4
šterkopísek sl.hlinitý	grsiSa/S4-3	19,0	0,30	0,74	50	32	2

Symbole užívané v tab.2:	γ_n	- objemová hmotnost v přirozeném uložení
	ν	- Poissonovo číslo
	β	- koeficient na přepočítání E_{def} na E_{oed}
	E_{def}	- modul přetvárnosti
	ϕ_{ef}	- úhel vnitřního tření
	c_{ef}	- soudržnost

Podzemní voda nebyla do hloubky sondáže zastižena, nelze však vyloučit tvorbu dočasných, lokálních zvodní v období se zvýšenou srážkovou činností a to v úrovni báze navážky (viz měkká konzistence podložních jílovitých zemin) a nad bází terasových sedimentů. Dle výsledků archivní sondáže nelze vyloučit její dosah až do úrovně 322 m n.m.

Dle informací projektanta je uvažováno hlubinné založení přístavby na vrtaných pilotách. Do konečné hloubky sondáže nebyly zastiženy pevné horniny, o které by bylo možné piloty opřít a ty tedy bude nutné projektovat jako vetknuté do štěrkové polohy. Dle ČSN 73 1002 lze pro délku vetknutí 3m do štěrku a štěrkopísku (při průměru piloty 600 mm) uvažovat s únosností jedné piloty $U_{v,tab}$ kolem 1100-1200 kN.

Objekt přístavby by bylo možné založit i plošně na vrstvě štěrku třídy G4-3. U těchto zemin lze uvažovat s hodnotou únosnosti (tab.výpočtová únosnost) $R_{dt} = 350$ kPa pro základ šířky 1 a 6 m a $R_{dt} > 450$ kPa pro základ šířky 3 m. Základ by bylo vhodné provést jako armovanou desku a jeho návrh provést dle 2.mezního stavu s ohledem na přípustné sednutí objektu přístavby.

U plošného založení by bylo možné základovou jámu ze tří stran provést jako svahovanou, doporučujeme sklon 1 : 1,1 (cca 42°). V místě styku přístavby se stávajícím základem školy by bylo nutné stávající základy zajistit proti porušení. V případě realizace pasů či roštu nebude možné provádět betonáž přímo do výkopů (nelze předpokládat jejich svislou udržitelnost) a bylo by nutné provádět betonáž do bednění.

Vzhledem k zjištěnému střednímu radonovému indexu doporučujeme postupovat při výstavbě dle §6 zákona č.18/1997 a radonovému riziku přizpůsobit stavební řešení, spočívající v těsnění základové (podlahové desky) a všech vodovodních, kanalizačních a dalších prostupů tak, aby bylo zabráněno pronikání ^{222}Rn z půdního vzduchu do objektu. Tato opatření jsou nutná u objektů, kde pobytová doba obsluhy je větší než 1000 hod/rok/osobu.

Z hlediska těžitelnosti a rozpojitelnosti lze zastižené navážky i „rostlé“ zeminy řadit do I. třídy dle ČSN 73 6133, dle bývalé ČSN 73 3050 (na jejíž klasifikaci jsou dosud postaveny ceníky zemních prací) se jedná převážně o zeminy 3. třídy. Zemní práce tedy bude možné provádět běžnými mechanismy bez nutnosti předchozího rozpojování hornin.

7. Seznam citované literatury

- Vávra, M.(1987):   Hydrogeologický průzkum, v prostoru čerpací stanice PHM
v ČSAD Plzeň-Doubravka. Stavební geologie s.p., Praha.
- Fajfr, M.(1992):   Plzeň – rekonstrukce kina Lucerna, Masarykova ul.93.
Závěrečná zpráva inž.geologického průzkumu.
GEKON s.r.o., Plzeň.